

Родова памет

Православно наследство

ИСТОРИЯТА НА РОДА КАРАНЕДОВИ ОТ НОВИ ТРОЯН

Кой ли от нас не е плакал и съпреживявал на историите, които ни показват по телевизията, а по-точно предаванията, свързващи хората. Там хората се срещат след дълги години раздяла, плачат, смеят се и се радват. И мнозина дори не се замислят, че около нас такива истории са доста, струва само да надникнеш и опознаеш.

За една такава вълнителна история, която трогва душата и сърцето, ни разказа дългогодишната читателка на в-к «Роден край» **Степанида Николаевна КАРАНЕДОВА** от с. Нови Троян, Болградско.

Степанида Николаевна, родена през 1929 година, е една от дългожителите на бесарабското българско село Нови Троян. В продължение вече на 20 години тя чете във вестника различни истории от живота на бесарабските българи и не само, които предизвикват у нея голям интерес. И днес г-жа Каранедова иска да сподели с читателите на вестника историята на своя съпруг **Иван Иванович Каранедов**.

А започва всичко през далечните гладни 20 години на миналия век. В семейството на Иван Харлампиевич Каранедов, възпитаващо седем деца, (свекъра на нашата героиня) след тежка болест умира съпругата. Трите по-възрастни вече бяха създали свои семейства и живееха в същото село, само че отделно. Затова на плещите на Иван Харлампиевич пада отговорност за по-малките четириима. От безизходност и отчаяние, понеже беше страшен глад, бащата, търсейки пропитание на себе и децата, се опътва в далечен път, без да знае къде ще се озове. Както и мнозина негови селяни, той тръгва да търси работа за парче хляб. За да може да изхрани децата, тежко работи, гладува, и в резултат на това се разболява и умира далеч от родните места, а децата остават сираци. Съпругът на Степанида Николаевна Иван, тогава 12-годишно момче, остава със своите по-малки братчета Николай и Давид и сестриче Станка в чужд край. Те дълго се крият из запустелите къщи, не знаейт къде да отидат и какво да правят по-нататък. След време ги хваща полицията. «Тъй като Иван вече бил по-голям и самостоятелен, пускат го да се върне у дома, пък малките деца ги уреждат в дом за сираци в Лвовска област. Гладен и без пари той оти-

ва на ж.п. гарата, за да може да се върне в родните места. Моят съпруг няколко дни нямал дори хапка хляб в устата, нямал сили да върви. И когато видял в чантата на едно дядо, което също пътувало, две питки, той скришом си извадил едната. Гладът е страшна трагедия, която подтиква хората да правят неща, които преди това не бяха си позволили» – споделя Степанида Николаевна.

Някои от по-възрастните момчета, които в онова време гладни и боси са скитали из цялата държава, подказват на Иван Иванович да се качи горе на влака, понеже пари за билет той няма. Така с големи трудности и прекеждия той стига на станцията в едно молдовско село в Бесарабия, където живее вуй-

Степанида и Иван Каранедови

чо му. Роднините го приютяват. Определено време младежът живее с тях, а после вече се връща в родния си Троян. Тук той създава семейство, малко по малко обзавежда стопанство, работи в колхоза, става един от най-добрите работници. Със Степанида Николаевна им се раждат три деца.

Дотук можахме да спрем разказа, но нали останаха далеч от родната братята и сестричето на г-н Каранедов.

СМЕНА ФАМИЛИЯТА СИ ЗА ПАРЧЕ ХЛЯБ

«Николай, който беше на 9-годишна възраст, когато ги разделиха с Иван, остана в дома за сираците заедно с по-малките си брат и сестра. Условиата там бяха много лоши – много деца, останали в резултат на глада без родители, недостатък на храна, отчаяние и страх. На всеки един по фамилно име веднъж на ден давали парче хляб. По време на едно такова повикване (перекличка), когато ръководителят няколко пъти назовал фамилното Новиков и никой не се обадил, Николай става и казва, че е той. Толкова дълго не беше ял и нямал вече трай да очаква своя ред, че се назовал с друго име. Така, без да се замисля какво стана, момчето взема чуждото фамилно и остава Новиков до края на живота си» – разказва Степанида Николаевна.

ДУШЕВНА СРЕЩА СЛЕД ДЪЛГА РАЗДЯЛА

«Сестрата Станка след като напуска дома за сираците започва да работи като шивач-

ка. Създава семейство, но през цялото време мисли за своите братя, с които се разделя. Тъй като била доста малка, почти нищо не помни от детството си. Нито названието на селото, нито района. Приятелките ѝ пък я убеждават да отиде в бюро за търсене и да опита щастие. «Работниците на бюрото я попитали как се обличали хората в нейното село, някакви думи от родния ѝ език. Тогава Стана им разказа за тъканото широко облекло на майка си и лелите, за забрадките на бабите във вид на качулче. Още спомнила една дума «бежнория». В Троян това е махала, в която беше женена сестрата на Станка» – казва Степанида Николаевна.

Работниците на бюрото решават, че под това описание подходат молдовците и българите и изпращат запит в бесарабските пунктове за търсене на хора. Тук роднините я опознават по снимката, която беше изпратена заедно със запит. По Божия воля, след 22 години раздяла, родните души се намират.

Николай и Станка идват в родното село, което бяха напуснали още като деца. Струва ли да се разказва колко сълзи, колко радост, прегръдки, думи имаше, когато се срещат. Тук те се срещнаха с всички братя и сестри, тук навестиха могилата на майка си. Само съдбата на най-малкия брат Давид, за съжаление, не е известна и могилата на баща им Иван Каранедов е някъде далече...

Така, в памет на своя съпруг, починал през 1994 година, Степанида Николаевна разказа историята, която сега ще остане във вековете.

Татяна ДЕРЕВЕНКО,
с. Нови Троян, Болградско

Иван Каранедов със сестра Станка

КАЛЕНДАР

(НОЕМВРИ 2018)

1. Димитровска задушница (спомен на починалите). Прп Йоан Рилски чудотворец. Св. пророк Иоил. Св. мчк Уар.
2. Св. вмчк Артемий.
3. Прп Иларион Велики. Св. Иларион, еп. Мъгленски.
4. Празнуване на Казанска икона на Божията Майка. Св. равно-ап. Аверкий, еп. Йераполски чуд. Св. мчци Александър епископ и Ираклий войн.
5. Св. ап. Яков, брат Господен.
6. Св. мчк Арета. Празнуване на икона на св. Богородица „Всех скорбящих радость“.
7. Мчци Маркиан и Мартирий.
8. Св. вмч. Димитрий Мироточиви, Солунски. Прп Димитрий Басарабовски.
9. Св. мчк Нестор Солунски. Прп Нестор Летописец.
10. Св. мчци Терентий, Неонила и чедата им. Прп Стефан Саваит. Св. мчца Параскева. Прп Иов Почаевски. Св. Димитрий, митр. Ростовски.
11. Св. прпмчца Анастасия Римлянка. Св. мчци Клавдий и Астерий.
12. Св. свщмчк Зиновий, еп. Егейски. Св. мчца Зиновия. Св. крал Стефан Милутин.
13. Св. апли от 70-те: Стахий, Амплий и др. Св. мчк Епимах.
14. Св. безсребърници и чудотворци Козма и Дамян.
15. Св. мчци Акиндин, Пигасий, Афтоний, Елпидифор и Анемподист.
16. Св. свщмчци Акепсим, Йосиф и Айтал. Прп Пимен Зографски.
17. Прп Йоаникий Велики. Св. свщмчци Никандър, еп. Мирски и Ермей презвитер.
18. Св. мчци Галактион и Епистима.
19. Св. Павел, архиепископ Константинополски. Прп Варлаам Хутински. Св. мчца Клавдия.
20. Св. 33 мчци в Мелитин. Прп Лазар Галисийски.
21. Събор на св. архангел Михаил. Св. мчк Ангел Лерински.
22. Св. мчци Онисифор и Порфирий. Прп Матрона. Прп Теоктиста. Св. Нектарий, еп. Егински.
23. Св. апли Ераст, Олимп и Родион. Преп. Арсений Кападокийски.
24. Св. мчци Мина, Виктор и Викентий. Св. мчца Стефанида. Прп Теодор Студит, изповедник.
25. Св. Йоан Милостиви, патр. Александрийски. Прп Нил Постник. Прп Нил Миротовичи, Атонски.
26. Св. Йоан Златоуст, архиеп. Константинополски. Коледни заговезни.
27. Св. ап. Филип. Св. благоверни цар Юстиниан.
28. Св. мчци. Гурий, Самон и Авив. Начало на Рождественския пост.
29. Св. апостол и евангелист Матей.
30. Св. Григорий, еп. Неокесарийски, чудотворец.

СВ. АПОСТОЛ ЯКОВ, БРАТ ГОСПОДЕН 5 НОЕМВРИ

Св. апостол Яков бил син на Йосиф, обручника на св. Богородица. Затова се нарича брат Господен.

Яков, се наричал още Малки, защото принадлежал към числото на 70-те апостоли. Той бил пръв епископ на Йерусалимската църква. Той е и писател на първото от посланията в Новия Завет на светата Библия.

Когато по повеля на ангела праведният Йосиф заминал за Египет със света Богородица и божествения Младенец, Яков отишъл с тях. По-късно, когато Господ Исус Христос се явил на обществена проповед, Яков започнал редовно да Го слуша и повярвал, че Той е Син Божи и Спасител на света и станал Негов ученик.

В първото си послание до коринтските християни св. апостол Павел говори, че след като се явил на повече от петстотин братя наведнъж, възкръсвалият Спасител се явил и на Яков (15:7). След слизането на Светия Дух, Яков, заедно с другите апостоли, останал в Йерусалим. Трудил се наред с другите за разпространение на вярата във възкръсналият Спасител. Той водел най-строг живот. Постил и се молил непрестанно. Благочестието и светият му живот внушавали у всички членове на Църквата уважение към него. Всички жители на Йерусалим го наричали „праведен“.

По онова време в Антиохия възниква спор. Тогава антиохийските християни пратили Павел и Варнава в Йерусалим за съвещание с другите апостоли. Апостолите, презвитерите и изобщо вярващите се събрали под председателството на Яков на събор, наречен Апостолски събор, и единодушно решили да освободят езичниците от спазване на юдейските обреди.

Фарисеите и книжниците се опасявали, да не би целият народ да се присъедини към Църквата. И търсели изход. Те имали голямо уважение и доверие към Яков, известен на всички праведник. Затова решили да го помолят да отвърне народа от Христа. Ако обаче не се съгласи да стори това, да бъде убит. Най-разяреният от всички се спуснал към апостола и с тежко кросно разбил главата му. Тъй св. апостол Яков, брат Господен, предал душата си на Бога. Тогава бил на 66 години. Това станало в 63 година от Рождество Христово.

Уважението към св. Яков било сред юдеите толкова голямо, че когато Йерусалим бил обсаден и разрушен от римляните, те считали това бедствие като справедливо наказание за убийството на праведника.

По ушението на Светия Дух св. апостол Яков пръв написал божествена света Литургия, която и досега се извършва един път в годината в Йерусалим над гроба му – в деня на неговата памет. На тоя ден се извършва тая света Литургия и на други места в православния свят.